

**UCHWAŁA NR V/25/2015
RADY GMINY GOŁUCHÓW
z dnia 20 lutego 2015 r.**

w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2015-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013, poz. 594 ze zm.); art. 226, 227, 228, 229, 230 ust. 1 i 6 i art. 231 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013r., poz. 885 ze zm.), **Rada Gminy Gołuchów uchwala co następuje:**

§ 1. W uchwale Nr III/18/2014 Rady Gminy Gołuchów z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2015-2023, wprowadza się następujące zmiany:

1. Załącznik nr 1 do uchwały III/18/2014 Rady Gminy Gołuchów z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2015-2023, otrzymuje nowe brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Załącznik nr 2 do uchwały III/18/2014 Rady Gminy Gołuchów z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2015-2023, otrzymuje nowe brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gołuchów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wieloletnia Prognoza Finansowa

1)

Dokument podpisany elektronicznie

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr V/25/2015 Rady Gminy Gołuchów z dnia 20 lutego 2015 r.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	w tym:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	podatki i opłaty ³⁾	w tym: z podatku od nieruchomości	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące		ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2
Formuła	[1.1]+[1.2]										
2015	29 267 676,00	28 227 082,00	4 668 711,00	110 000,00	7 455 670,00	4 550 000,00	9 972 388,00	4 040 499,00	1 040 594,00	320 500,00	720 094,00
2016	30 284 167,00	30 184 167,00	4 785 429,00	112 750,00	7 617 462,00	4 606 350,00	10 175 870,00	5 500 000,00	100 000,00	100 000,00	0,00
2017	31 040 517,00	30 940 517,00	4 905 064,00	115 569,00	7 807 898,00	4 721 500,00	10 430 267,00	5 637 500,00	100 000,00	100 000,00	0,00
2018	31 816 317,00	31 716 317,00	5 027 691,00	118 458,00	8 003 096,00	4 840 000,00	10 691 023,00	5 778 438,00	100 000,00	100 000,00	0,00
2019	32 604 444,00	32 504 444,00	5 153 383,00	121 419,00	8 203 173,00	4 961 000,00	10 958 299,00	5 922 898,00	100 000,00	100 000,00	0,00
2020	33 256 526,00	33 156 526,00	5 256 451,00	123 848,00	8 367 237,00	5 060 000,00	11 177 465,00	6 041 356,00	100 000,00	100 000,00	0,00
2021	33 260 526,00	33 155 526,00	5 256 451,00	123 848,00	8 367 237,00	5 060 000,00	11 177 465,00	6 041 356,00	105 000,00	105 000,00	0,00
2022	33 270 526,00	33 155 526,00	5 256 451,00	123 848,00	8 367 237,00	5 060 000,00	11 177 465,00	6 041 356,00	115 000,00	115 000,00	0,00
2023	33 280 526,00	33 155 526,00	5 256 451,00	123 848,00	8 367 237,00	5 060 000,00	11 177 465,00	6 041 356,00	125 000,00	125 000,00	0,00

1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykraczających poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:								
		Wydatki bieżące ^x	w tym:						Wydatki majątkowe ^x	
			z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa ⁴⁾	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:			
				gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x			odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2
Formuła	[2.1] + [2.2]									
2015	28 943 422,00	26 066 102,00	88 086,00	0,00	0,00	360 000,00	355 000,00	0,00	0,00	2 877 320,00
2016	28 209 819,00	27 009 819,00	55 195,00	0,00	0,00	325 000,00	325 000,00	0,00	0,00	1 200 000,00
2017	28 904 917,00	27 279 917,00	22 304,00	0,00	0,00	270 000,00	270 000,00	0,00	0,00	1 625 000,00
2018	29 627 717,00	27 552 717,00	0,00	0,00	0,00	210 000,00	210 000,00	0,00	0,00	2 075 000,00
2019	30 703 244,00	27 828 244,00	0,00	0,00	x	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00	2 875 000,00
2020	31 406 526,00	28 106 526,00	0,00	0,00	x	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	3 300 000,00
2021	32 016 526,00	28 066 526,00	0,00	0,00	x	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00	3 950 000,00
2022	32 031 526,00	28 031 526,00	0,00	0,00	x	25 000,00	25 000,00	0,00	0,00	4 000 000,00
2023	33 010 526,00	28 010 526,00	0,00	0,00	x	4 000,00	4 000,00	0,00	0,00	5 000 000,00

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	Przychody budżetu ^x	z tego:							
			Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu ^{5)x}	w tym:
				na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu		na pokrycie deficytu ^x budżetu
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
Formuła	[1] -[2]	[4.1] + [4.2] + [4.3] + [4.4]								
2015	324 254,00	1 650 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 650 000,00	0,00	0,00	0,00
2016	2 074 348,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	2 135 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	2 188 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 901 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 244 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 239 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	270 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku, spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu ^x	z tego:					
		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	w tym:				Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu
			w tym łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w _x art. 243 ustawy	z tego:			
				kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 _{b)} ^x ustawy	
Lp	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2	5.1.1.3	5.2
Formuła	[5.1] + [5.2]		[5.1.1.1] + [5.1.1.2] + [5.1.1.3]				
2015	1 974 254,00	1 974 254,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	2 074 348,00	2 074 348,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	2 135 600,00	2 135 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	2 188 600,00	2 188 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 901 200,00	1 901 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 850 000,00	1 850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 244 000,00	1 244 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 239 000,00	1 239 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	270 000,00	270 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1199) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

Wyszczególnienie	Kwota długu ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
			Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁷⁾ a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki ⁸⁾
Lp	6	7	8.1	8.2
Formuła			[1.1] - [2.1]	[1.1] + [4.1] + [4.2] - ([2.1] - [2.1.2])
2015	12 902 748,00	0,00	2 160 980,00	2 160 980,00
2016	10 828 400,00	0,00	3 174 348,00	3 174 348,00
2017	8 692 800,00	0,00	3 660 600,00	3 660 600,00
2018	6 504 200,00	0,00	4 163 600,00	4 163 600,00
2019	4 603 000,00	0,00	4 676 200,00	4 676 200,00
2020	2 753 000,00	0,00	5 050 000,00	5 050 000,00
2021	1 509 000,00	0,00	5 089 000,00	5 089 000,00
2022	270 000,00	0,00	5 124 000,00	5 124 000,00
2023	0,00	0,00	5 145 000,00	5 145 000,00

7) Skorygowanie o środki określone w przepisach dotyczy w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań								
	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok.	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik x jednoroczny)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych ⁹⁾ wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 x poprzednich lat)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 x poprzednich lat)	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy
Lp	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1
Formuła	$\frac{([2.1.1.] + [2.1.3.1.] + [5.1])}{[1]}$	$\frac{([2.1.1.] - [2.1.1.1]) + ([2.1.3.1.] - [2.1.3.1.1]) + ([5.1] - [5.1.1])}{([1] - [15.1.1])}$		$\frac{([2.1.1.] + [2.1.1.1]) + ([2.1.3.1.] - [2.1.3.1.1]) + ([5.1] - [5.1.1])}{([2.1.3.1.2]) + ([5.1] - [5.1.1]) + ([9.5])}$	$\frac{([1.1.] - [15.1.1]) + ([1.2.1.] - [2.1.2.] - [15.2])}{([1.1.] - [15.1.1])}$	średnia z trzech poprzednich lat [9.5]	średnia z trzech poprzednich lat [9.5]	[9.6] – [9.4]	[9.6.1] – [9.4]
2015	8,26%	8,26%	0,00	8,26%	8,48%	10,20%	9,94%	TAK	TAK
2016	8,11%	8,11%	0,00	8,11%	10,81%	9,84%	9,58%	TAK	TAK
2017	7,82%	7,82%	0,00	7,82%	12,12%	9,38%	9,12%	TAK	TAK
2018	7,54%	7,54%	0,00	7,54%	13,40%	10,47%	10,47%	TAK	TAK
2019	6,29%	6,29%	0,00	6,29%	14,65%	12,11%	12,11%	TAK	TAK
2020	5,86%	5,86%	0,00	5,86%	15,49%	13,39%	13,39%	TAK	TAK
2021	3,92%	3,92%	0,00	3,92%	15,62%	14,51%	14,51%	TAK	TAK
2022	3,80%	3,80%	0,00	3,80%	15,75%	15,25%	15,25%	TAK	TAK
2023	0,82%	0,82%	0,00	0,82%	15,84%	15,62%	15,62%	TAK	TAK

9) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obligacji przychodowych. Identyczne wyłączenia dotyczą pozycji 9.6.1.

Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej ¹⁰⁾	w tym na:	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych							
		Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego ¹¹⁾	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki inwestycyjne kontynuowane ¹²⁾	Nowe wydatki inwestycyjne ¹³⁾	Wydatki majątkowe w formie dotacji
						bieżące	majątkowe			
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6
Formuła					[11.3.1] + [11.3.2]					
2015	324 254,00	324 254,00	12 510 910,46	2 332 700,00	3 142 090,00	1 081 090,00	2 061 000,00	2 061 000,00	710 320,00	69 245,00
2016	2 074 348,00	2 074 348,00	12 670 000,00	2 375 000,00	148 567,00	148 567,00	0,00	0,00	1 200 000,00	0,00
2017	2 135 600,00	2 135 600,00	12 796 700,00	2 400 000,00	109 568,00	109 568,00	0,00	0,00	1 625 000,00	0,00
2018	2 188 600,00	2 188 600,00	12 925 000,00	2 424 000,00	35 480,00	35 480,00	0,00	0,00	2 075 000,00	0,00
2019	1 901 200,00	1 901 200,00	13 054 000,00	2 450 000,00	10 132,00	10 132,00	0,00	0,00	2 875 000,00	0,00
2020	1 850 000,00	1 850 000,00	13 185 000,00	2 475 000,00	10 132,00	10 132,00	0,00	0,00	3 300 000,00	0,00
2021	1 244 000,00	1 244 000,00	13 185 000,00	2 475 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 950 000,00	0,00
2022	1 239 000,00	1 239 000,00	13 185 000,00	2 475 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 000 000,00	0,00
2023	270 000,00	270 000,00	13 185 000,00	2 475 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 000 000,00	0,00

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750- Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały od 75017 do 75023).

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	
		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania ¹⁴⁾			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania			
Lp	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2
Formuła									
2015	9 203,00	7 535,00	0,00	248 587,00	248 587,00	248 587,00	11 940,00	10 147,00	11 940,00
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2., 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz poz. 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ¹⁵⁾	w tym:	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:
		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania
Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	12.7.1
Formuła									
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku								
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przejętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania							
Lp	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
Formuła									
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Dane uzupełniające o długu i jego spłacie						
	Spłaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) ^x
				spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 ^x	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x	
Lp	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3	14.4
Formuła							
2015	1 974 254,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016	2 074 348,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017	2 135 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	2 188 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 901 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 850 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 244 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 239 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń zostanie automatycznie wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także poz. 9.6.-9.6.1 i pozycji z sekcji nr 16.

** Należy wskazać jedną z następujących podstaw prawnych: art. 240a ust. 4 / art. 240a ust. 8 / art. 240b ustawy określającą procedurę jaką objęta jest jednostka samorządu terytorialnego.

x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich.

16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe.

17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłącznie jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy

Wykaz przedsięwzięć do WPF

**Załącznik nr 2 do Uchwały Nr V/25/2015.
Rady Gminy Gołuchów z dnia 20 lutego 2015 r.**

kwoty w
zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2015	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019
			od	do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				6 110 121,00	3 142 090,00	148 567,00	109 568,00	35 480,00	10 132,00
1.a	- wydatki bieżące				2 567 536,00	1 081 090,00	148 567,00	109 568,00	35 480,00	10 132,00
1.b	- wydatki majątkowe				3 542 585,00	2 061 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				174 507,00	11 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1	- wydatki bieżące				174 507,00	11 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.1.1	Równy start - wyrównanie szans edukacyjnych uczniów Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej w Tursku (w tym: Zakup materiałów dydaktycznych - laptop, projektor, tablica dydaktyczna) - Wyrównanie szans edukacyjnych dziewcząt i chłopców poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej oraz jej uatrakcyjnienie	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	174 507,00	11 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				5 935 614,00	3 130 150,00	148 567,00	109 568,00	35 480,00	10 132,00
1.3.1	- wydatki bieżące				2 393 029,00	1 069 150,00	148 567,00	109 568,00	35 480,00	10 132,00

Limit 2020	Limit zobowiązań
10 132,00	2 695 969,00
10 132,00	1 014 969,00
0,00	1 681 000,00
0,00	11 940,00

0,00	11 940,00
0,00	11 940,00

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
10 132,00	2 684 029,00
10 132,00	1 003 029,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2015	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019
			od	do						
1.3.1.1	Opracowanie planów zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Gołuchów - Wzrost atrakcyjności nieruchomości na terenie gminy	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	50 000,00	25 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.2	Oświetlenie uliczne i drogowe na terenie gminy - Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego i przechodniów na drogach i ulicach	Urząd Gminy Gołuchów	2015	2016	499 000,00	460 000,00	39 000,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.3	Podziały nieruchomości - Wzrost atrakcyjności nieruchomości gminnych	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	45 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.4	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w m. Dobra Nadzieja - Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko oraz przywrócenie wartości przyrodniczych	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2020	228 267,00	101 563,00	35 480,00	35 480,00	35 480,00	10 132,00
1.3.1.5	Świadczenie usług odbierania i zagospodarowania stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Gołuchów, z nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	1 300 000,00	380 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.6	Ubezpieczenie majątku i interesu majątkowego Gminy Gołuchów - Zabezpieczenie składników majątkowych Gminy na wypadek ich uszkodzenia, zniszczenia bądź utraty na skutek różnorodnych zdarzeń losowych	Urząd Gminy Gołuchów	2015	2017	154 762,00	51 587,00	51 587,00	51 588,00	0,00	0,00
1.3.1.7	Zakup samochodu osobowego dla Gołuchowskiego Ośrodka Turystyki i Sportu (leasing operacyjny) - Zapewnienie dostępu do nowoczesnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej	Gołuchowski Ośrodek Turystyki i Sportu	2015	2017	66 000,00	21 000,00	22 500,00	22 500,00	0,00	0,00
1.3.1.8	Zimowe utrzymanie dróg gminnych - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	50 000,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				3 542 585,00	2 061 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.1	Budowa kanalizacji sanitarnej Kuchary, Popówek - Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	306 000,00	90 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Limit 2020	Limit zobowiązań
0,00	25 000,00

0,00	499 000,00
------	------------

0,00	15 000,00
------	-----------

10 132,00	228 267,00
-----------	------------

0,00	0,00
------	------

0,00	154 762,00
------	------------

0,00	66 000,00
------	-----------

0,00	15 000,00
------	-----------

0,00	1 681 000,00
-------------	---------------------

0,00	90 000,00
------	-----------

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2015	Limit 2016	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019
			od	do						
1.3.2.2	Budowa kanalizacji sanitarnej w Jedlcu i Tursku - Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	322 550,00	300 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.3	Budowa kanalizacji sanitarnej w Szkudli, Kucharkach, Czechlu, Karsach, Krzywosądowie, Żychlinie - Podniesienie jakości życia mieszkańców oraz poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	119 500,00	90 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.4	Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Gołuchowie - Rozwój selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy oraz ograniczenie ilości odpadów deponowanych w środowisku	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	600 000,00	587 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.5	Przebudowa drogi gminnej Kucharki - Czechel polegająca na budowie chodnika - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jakości życia mieszkańców gminy	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	37 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.6	Przebudowa drogi gminnej w m. Bogusław (dz. nr 90) - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jakości życia mieszkańców gminy	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	90 000,00	84 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.7	Przebudowa drogi gminnej w m. Kościelna Wieś - ul. Lotnicza - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jakości życia mieszkańców gminy	Urząd Gminy Gołuchów	2014	2015	430 535,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.8	Przebudowa dróg gminnych w Gołuchowie: ul. Słowackiego, ul. Kościuszki, ul. Kopczyńskiego - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz jakości życia mieszkańców gminy	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	517 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.9	Przebudowa i rozbudowa przedszkola w Kościelnej Wsi - Poprawa warunków wychowania przedszkolnego dzieci	Urząd Gminy Gołuchów	2013	2015	390 000,00	240 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.10	Rozbudowa ośrodka wypoczynkowego w Gołuchowie wraz z infrastrukturą rekreacyjno-sportową - Zapewnienie dostępu do nowoczesnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej	Urząd Gminy Gołuchów	2012	2015	730 000,00	150 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Limit 2020	Limit zobowiązań
0,00	250 000,00

0,00	0,00
------	------

0,00	587 000,00
------	------------

0,00	20 000,00
------	-----------

0,00	84 000,00
------	-----------

0,00	400 000,00
------	------------

0,00	100 000,00
------	------------

0,00	0,00
------	------

0,00	150 000,00
------	------------

Limit 2020	Limit zobowiązań
------------	---------------------

OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ Gminy Gołuchów na lata 2015-2023

I. Założenia wstępne.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Gołuchów (dalej WPF Gminy) została przygotowana na lata 2015-2023. Długość okresu objętego prognozą wynika z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.) – dalej zwanej „nową” ustawą. Z ustawy wynika, że prognozę należy sporządzić na czas nie krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków dla przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy.

Do opracowania WPF Gminy wykorzystano materiały źródłowe dotyczące:

- wykonania dochodów i wydatków budżetu Gminy Gołuchów w latach 2011-2013,
- przewidywanego wykonania budżetu roku 2014,
- realizowanych i planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych na lata 2014-2015,
- harmonogramów spłat zaciągniętych i planowanych pożyczek i kredytów.

Należy podkreślić, że odległy czas prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie.

Na poziom i strukturę dochodów Gminy wpływ mają czynniki prawne oraz sytuacja gospodarcza kraju. System dochodów Gminy kształtują regulacje państwowe. Niestabilność gospodarki oraz nieprzewidywalność koniunktury gospodarczej nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności dla prognoz długookresowych.

Przy opracowywaniu WPF Gminy posłużono się wskaźnikami makroekonomicznymi w wielkościach prognozowanych przez Ministerstwo Finansów, dostosowując je do możliwości budżetu Gminy. Prognozę budżetową dochodów, wydatków, przychodów oraz rozchodów opracowano na okres do 2023 roku, ze względu na konieczność określenia relacji indywidualnego wskaźnika zadłużenia gminy oraz planowanych do spłaty rat kredytów i pożyczek. Planowanie w tak długim okresie jest obarczone dużym ryzykiem błędu.

Spowolnienie tempa rozwoju gospodarczego oraz jego negatywne konsekwencje mogą wpływać na ograniczone możliwości budżetowe Gminy. Z tego powodu budżety w kolejnych latach będą tworzone i realizowane z zachowaniem zasady ostrożnego szacowania dochodów bieżących oraz prowadzenia polityki oszczędnościowej w ramach wydatków bieżących. Oszczędnościowe działania nie dotyczą jednak obligatoryjnych wydatków związanych z obsługą długu.

II. Zakres przedmiotowy Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy

Wieloletnia Prognoza Finansowa swoim zakresem obejmuje:

- 1) prognozy budżetowe na lata 2015-2023 w zakresie: dochodów, wydatków, przychodów, rozchodów oraz wyniku budżetu,
- 2) prognozę długu Gminy – przedstawiając zdolność Gminy do spłaty długu już zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia, prognoza zawiera indywidualne limity obciążeń budżetu gminy długiem oraz spłatą długu,
- 3) wykaz przedsięwzięć wieloletnich.

Dla roku 2014 w kolumnie przewidywane wykonanie ujęte są dane z uchwały Rady Gminy Gołuchów Nr III/14/2014 z dnia 29 grudnia 2014r. w sprawie zmiany budżetu na rok 2014.

III. Szczegółowe objaśnienia przyjętych wartości

a) Prognoza dochodów.

Dochody bieżące

Plan dochodów bieżących Gminy Gołuchów na rok 2015 został oszacowany na poziomie o 5,44% niższym, niż plan dochodów bieżących na dzień 13.11.2014 r.

W kolejnych latach prognozy dochody bieżące zaplanowano według założeń przedstawionych w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

DOCHODY	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
DOCHODY Razem:	-5,99%	3,97%	2,50%	2,50%	2,48%	2,00%	0,01%	0,03%	0,03%
1. Dochody bieżące, z tego:	-5,44%	7,38%	2,51%	2,51%	2,48%	2,01%	0,00%	0,00%	0,00%
Udziały w PIT	21,18%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Udziały w CIT	4,76%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Podatki i opłaty	-6,00%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%
z podatku od nieruchomości	-2,85%	2,50%	2,50%	2,51%	2,50%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Subwencja ogólna	1,49%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dotacje z budżetu państwa	-31,26%	36,57%	2,50%	2,50%	2,50%	2,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostałe dochody bieżące	-12,47%	2,45%	2,59%	2,61%	2,27%	2,09%	-0,05%	0,00%	0,00%
2. Dochody majątkowe, z tego:	-19,03%	-90,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,00%	9,52%	8,70%
ze sprzedaży majątku	-8,82%	-68,80%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	5,00%	9,52%	8,70%
z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	-14,02%	-100,00%							

W dochodach bieżących wyodrębniono dochody wg najważniejszych źródeł i prognozowano ich wysokości według poniższych zasad:

- udziały w PIT i CIT - w latach 2016-2019 wzrost dochodów z tego tytułu rok do roku o 2,50%, w roku 2020 o 2,00%, natomiast w latach 2021-2023 przyjęto założenie, że dochody nie ulegają zmianie,
- podatki i opłaty - w latach 2016-2019 wzrost dochodów z tego tytułu rok do roku o 2,50%, w roku 2020 o 2,00%, natomiast w latach 2021-2023 przyjęto założenie, że dochody nie ulegają zmianie,
- subwencje z budżetu państwa - w latach 2016-2019 wzrost dochodów z tego tytułu rok do roku o 2,50%, w roku 2020 o 2,00%, natomiast w latach 2021-2023 przyjęto założenie, że dochody nie ulegają zmianie,
- dotacje z budżetu państwa – w roku 2016 wzrost do poziomu przewidywanego wykonania tego rodzaju dochodu w roku 2014 (w roku 2015 nie są jeszcze zaplanowane dotacje związane ze zwrotem akcyzy oraz niektóre dotacje w dziale 852), w latach 2017-2019 wzrost dochodów z tego tytułu rok do roku o 2,50%, w roku 2020 o 2,00%, natomiast w latach 2021-2023 przyjęto założenie, że dochody nie ulegają zmianie,
- pozostałe dochody bieżące - w roku 2015 spadek o ponad 12%, a w latach 2016-2020 wzrost w przedziale od 2,09% do 2,61%, w latach 2021-2023 przyjęto założenie, że dochody te nie ulegają zmianie.

Dochody bieżące ogółem w okresie od 2017 do 2020 wzrastają rok do roku w przedziale od 2,01% do 2,51% i wartości te wydają się być wzrostami realnymi.

Dochody majątkowe

W prognozie zaplanowano dochody z tytułu sprzedaży mienia komunalnego. W roku 2015 prognozowano wyłącznie dochody ze sprzedaży mienia na podstawie przedłożonych wykazów planowanych do sprzedaży nieruchomości, w latach 2016-2023 przyjęto, że dochody majątkowe osiągną corocznie wysokość 100.000 zł.

Ponadto w dochodach majątkowych roku 2015 przyjęto wielkości dotacji na inwestycje wynikające z podpisanych umów.

W Tabeli nr 2 przedstawiono udział % poszczególnych źródeł dochodów w strukturze dochodów ogółem.

Tabela nr 2

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Udziały w PIT i CIT	12,8%	16,4%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%
Podatki i opłaty	25,5%	25,5%	25,2%	25,2%	25,2%	25,2%	25,2%	25,2%	25,1%	25,1%
Subwencja ogólna	31,6%	34,1%	33,6%	33,6%	33,6%	33,6%	33,6%	33,6%	33,6%	33,6%
Dotacje z budżetu państwa	18,9%	13,8%	18,2%	18,2%	18,2%	18,2%	18,2%	18,2%	18,2%	18,2%
Pozostałe dochody bieżące	7,2%	6,7%	6,6%	6,6%	6,6%	6,6%	6,6%	6,6%	6,6%	6,6%
Dochody majątkowe	4,1%	3,5%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%
DOCHODY OGÓŁEM:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Na podstawie powyższego zestawienia można zaobserwować, że największy udział w dochodach ogółem w latach 2015-2023 stanowią subwencje (od 33,6% do 34,1% udziału), udział w podatkach z budżetu państwa (PIT i CIT) kształtuje się na poziomie od 16,2% do 16,4%, natomiast udział dotacji z budżetu państwa na poziomie od 13,8% do 18,2%.

Podatki i opłaty stanowią w analizowanym okresie od 25,1% do 25,5% dochodów ogółem, a pozostałe dochody bieżące stanowią od 6,6% do 6,7% dochodów ogółem. Maleje natomiast udział dochodów majątkowych.

Wykres 1 przedstawia kształtowanie się planowanych dochodów budżetu Gminy w latach 2014-2023.

Wykres 1.

b) Prognoza wydatków

Wydatki bieżące

Prognozując wydatki na lata 2016-2023 przyjęto wartości wyjściowe wynikające z planu budżetu na 2015 rok oraz wytyczne, o których poniżej. Plan wydatków bieżących Gminy Gołuchów na rok 2015 został oszacowany łącznie na poziomie 5,63% niższym, niż plan wydatków bieżących Gminy Gołuchów według planu z dnia 29.12.2014r. Wartości zaplanowanych wydatków bieżących uwzględniają możliwości finansowe gminy.

Prognozę wydatków bieżących w kolejnych latach 2015-2023 zaplanowano według założeń, które przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
WYDATKI Razem:	-12,04%	-2,07%	2,46%	2,50%	3,63%	2,29%	1,94%	0,05%	3,06%
WYDATKI bieżące, z tego:	-5,63%	3,69%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	-0,14%	-0,12%	-0,07%
na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	-1,60%	0,98%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	0,00%	0,00%	0,00%
związane z funkcjonowaniem organów JST	-5,12%	0,89%	1,05%	1,00%	1,07%	1,02%	0,00%	0,00%	0,00%
z tytułu poręczeń i gwarancji		-37,34%	-59,59%	-100,00%					
odsetki i dyskonto	-7,31%	-8,45%	-16,92%	-22,22%	-28,57%	-33,33%	-40,00%	-58,33%	-84,00%
pozostałe wydatki bieżące	-10,71%	8,21%	1,78%	1,72%	1,51%	1,42%	0,00%	0,00%	0,00%
WYDATKI majątkowe	-46,44%	-56,45%	35,42%	27,69%	38,55%	14,78%	19,70%	1,27%	25,00%

Wysokość wydatków bieżących zaplanowano według poniższych zasad:

- Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane – w roku 2015 na poziomie o 1,6% niższym niż przewidywane wykonania 2014r., w latach 2016-2020, wzrost rok do roku o 1,00%, a następnie od roku 2021 bez indeksacji.
- Wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem organów gminy – w roku 2015 na poziomie o 5,12% niższym niż przewidywane wykonania 2014r., w latach 2016-2020, wzrost rok do roku o około 1%, a następnie od roku 2021 na takim samym poziomie.
- Pozostałe wydatki bieżące - w roku 2016 wzrost o ponad 8% (zaplanowano wydatki związane z wypłatą rolnikom akcyzy ujętej w cenie paliwa – po stronie dochodów ujęto również dotację na ten cel), następnie w latach 2017-2020 wzrost dochodów z tego tytułu na poziomie od 1,42% do 1,78% wyższym niż w roku poprzednim, a w latach 2021-2023 bez wzrostu.
- Wydatki na obsługę długu zostały zaplanowane na bazie zawartych umów kredytowych, pożyczkowych oraz planowanych do zaciągnięcia na rok 2015 zobowiązań na sfinansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach budżetu. Środki na obsługę długu w poszczególnych latach przedstawia tabela 5.
- Wydatki z tytułu poręczeń – Gmina Gołuchów poręczyła Związkowi Komunalnemu Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” w Kaliszu pożyczkę inwestycyjną z NFOŚiGW (jako członek związku Gmina poręcza 1,68% wartości pożyczki). Poręczenie wygasa dnia 20.06.2017r. Stan zobowiązania na dzień 31.12.2014r. będzie wynosić 88.085,64 zł (tj. 1,68% z kwoty 5.243.193,02 zł).

Wydatki bieżące ogółem w okresie od 2017 do 2020 wzrastają rok do roku o około 1,00%, natomiast w kolejnych latach prognozy tj. w latach 2021-2023 nieznacznie spadają (ma to związek ze zmniejszaniem się wydatków na obsługę długu - odsetkami od kredytów i pożyczek). Zaprognozowane wydatki bieżące wydają się być wielkościami realnymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej, w latach 2016-2023 zabezpieczono środki na rezerwę ogólną oraz na rezerwę celową na tzw. „zarządzanie kryzysowe” w łącznej wysokości 100.000 zł, zgodnej z przepisami szczegółowymi.

W WPF Gminy, w latach 2016-2023 zabezpieczono środki na współfinansowanie zadań realizowanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, określonych w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi w łącznej, stałej kwocie 275.000 zł rocznie.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej, w latach 2016-2023 zabezpieczono środki na ochronę i konserwację zabytków w stałej kwocie 10.000 zł rocznie.

Wydatki majątkowe

Plan wydatków majątkowych na 2015 rok jest zgodny z planem zadań inwestycyjnych ujętym w budżecie gminy na rok 2015. Z kolei wysokość planu wydatków majątkowych w kolejnych latach prognozy 2016-2023 jest uwarunkowany możliwościami finansowymi Gminy Gołuchów.

c) Wynik budżetu oraz nadwyżka na działalności operacyjnej (bieżącej)

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków. Na rok 2015 zaplanowano nadwyżkę budżetową w wysokości 324.254 zł. We wszystkich latach prognozy planuje się nadwyżki budżetowe. Należy podkreślić, iż w całym okresie objętym prognozą nie ma zagrożenia naruszenia zapisu art. 242 nowej ustawy o finansach publicznych. W latach prognozy nie uwzględnia się także wolnych środków.

Bardzo istotną pozycją budżetu jest tzw. wynik z działalności operacyjnej (bieżącej), który stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi. Zgodnie z zapisem art. 242 nowej ustawy o finansach publicznych rada gminy nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę z lat ubiegłych i wolne środki. Relacje pomiędzy tymi elementami budżetu przedstawia tabela nr 4. Zestawienie przedstawia różnicę dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi, która rośnie z **2,061 mln zł** w roku 2015 do **5,145 mln zł** w roku 2023. Nadwyżka operacyjna może zostać przeznaczona na spłatę długu i/lub na wydatki majątkowe (inwestycje).

Tabela nr 4

Wyszczególnienie	Plan 2014.12.29	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
DOCHODY BIEŻĄCE	29 726 506	28 110 403	30 184 167	30 940 517	31 716 317	32 504 443	33 156 526	33 155 526	33 155 526	33 155 526
WYDATKI BIEŻĄCE	27 603 530	26 049 326	27 009 819	27 279 917	27 552 717	27 828 244	28 106 526	28 066 526	28 031 526	28 010 526
NADWYŻKA OPERACYJNA	2 122 977	2 061 077	3 174 348	3 660 600	4 163 600	4 676 200	5 050 000	5 089 000	5 124 000	5 145 000
SPLATA DŁUGU (raty kapitałowe)	2 036 096	1 974 254	2 074 348	2 135 600	2 188 600	1 901 200	1 850 000	1 244 000	1 239 000	270 000
NADWYŻKA OPERACYJNA na inwestycje	86 881	86 823	1 100 000	1 525 000	1 975 000	2 775 000	3 200 000	3 845 000	3 885 000	4 875 000

d) Przychody – kredyty i pożyczki

W roku 2015 zaplanowano przychody z tytułu pożyczek i kredytów w łącznej wysokości 1.650.000 złotych. W kolejnych latach objętych prognozą nie zaplanowano przychodów z pożyczek i kredytów.

e) Rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek

W prognozowanym okresie zaplanowano rozchody z tytułu spłat rat kapitałowych od zaciągniętych lub planowanych do zaciągnięcia pożyczek i kredytów. Spłatę ostatnich rat kapitałowych zaplanowano na rok 2023. Szczegółowe wartości spłat rat kapitałowych dla poszczególnych lat przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5

Wyszczególnienie	Plan 2014.12.29	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych	2 036 096	1 974 254	2 074 348	2 135 600	2 188 600	1 901 200	1 850 000	1 244 000	1 239 000	270 000
odsetki i dyskonto	383 000	355 000	325 000	270 000	210 000	150 000	100 000	60 000	25 000	4 000
Wydatki bieżące z tyt. gwarancji i poręczeń	0	88 086	55 195	22 304	0	0	0	0	0	0
RAZEM:	2 419 096	2 417 340	2 454 543	2 427 904	2 398 600	2 051 200	1 950 000	1 304 000	1 264 000	274 000
Relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów (po uwzględnieniu wyłączeń UE)	7,81%	8,30%	8,11%	7,82%	7,54%	6,29%	5,86%	3,92%	3,80%	0,82%

f) Relacja z art. 243 ustawy.

Po dokonaniu obliczeń, przyjęte w WPF założenia zapewniają spełnienie relacji obsługi zadłużenia – zgodnie z wymogami nowej ustawy o finansach publicznych. Poniżej w tabeli nr 6 zaprezentowano wskaźniki spłaty zadłużenia wynikające z art. 243 ustawy.

Tabela nr 6.

Wyszczególnienie	poz. w WPF	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp (plan 3 kw. za rok N-1)	wiersz 9.6	10,20%	9,74%	9,28%	10,37%	12,11%	13,39%	14,51%	15,25%	15,62%
Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty z art. 243 ufp (wykonanie planu za rok N-1)	wiersz 9.6.1	9,92%	9,46%	8,99%	10,37%	12,11%	13,39%	14,51%	15,25%	15,62%
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów (po uwzględnieniu wyłączeń)	wiersz 9.4	8,30%	8,11%	7,82%	7,54%	6,29%	5,86%	3,92%	3,80%	0,82%
Spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględn. art. 244 ufp (bez wyłączeń) - plan 3 kw.	wiersz 9.7	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Spełnienie wskaźnika spłaty z art. 243 ufp po uwzględn. art. 244 ufp (po uwzględn. wyłączeń UE) - wykonanie	wiersz 9.7.1	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Od roku 2014 roku zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych wskaźnik na dany rok budżetowy obliczany jest na podstawie średniej z trzech poprzednich lat budżetowych (tj. iloraz sumy spłat rat kapitałowych kredytów/pożyczek, odsetek oraz poręczeń/gwarancji w stosunku do dochodów ogółem. Iloraz ten nie może być wyższy niż 1/3 sumy ilorazów z sumy dochodów bieżących i dochodów ze sprzedaży majątku pomniejszonej o wydatki bieżące do dochodów ogółem).

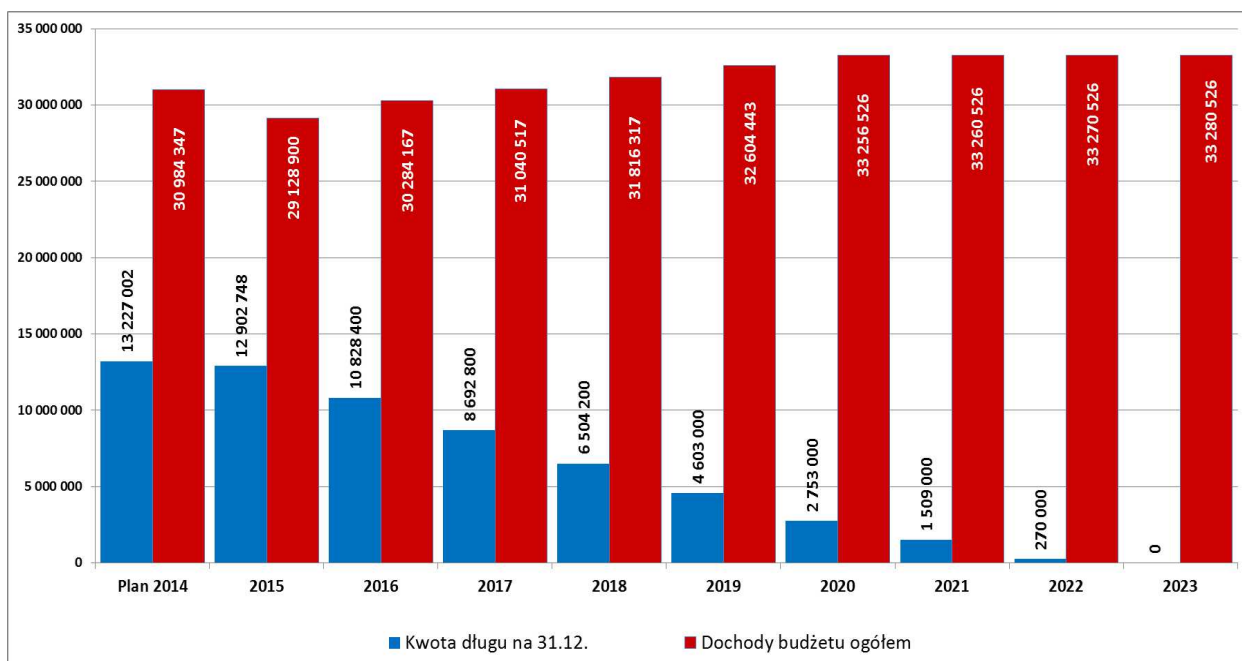
Kwota długu na koniec lat 2014-2023 oraz jej stosunek do dochodów Gminy przedstawia tabela nr 7 oraz wykres 2.

W kolejnych latach kwota długu umniejszana jest o kolejne spłaty rat pożyczek i kredytów, przy planowanej spłacie zadłużenia do końca 2023 roku.

Tabela nr 7

Wyszczególnienie	Plan 2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwota długu na 31.12.	13 227 002	12 902 748	10 828 400	8 692 800	6 504 200	4 603 000	2 753 000	1 509 000	270 000	0
Dochody budżetu ogółem	30 984 347	29 128 900	30 284 167	31 040 517	31 816 317	32 604 443	33 256 526	33 260 526	33 270 526	33 280 526
Zadłużenie / dochody ogółem	42,69%	44,30%	35,76%	28,00%	20,44%	14,12%	8,28%	4,54%	0,81%	0,00%

Wykres 2.

IV. Przedsięwzięcia wieloletnie.

Gmina Goluchów realizuje kilka zadań wieloletnich zgodnie z podpisanymi umowami. Wydatki na programy, projekty i zadania wieloletnie przedstawia *załącznik nr 2* do uchwały.

Nakłady finansowe i limity wydatków na przedsięwzięcia wynikają z zawartych umów. Przedsięwzięcia ujęte w wykazie to zadania rozpoczęte w roku 2013 lub 2014, których zakończenie planowane jest na rok 2015 lub lata późniejsze.

V. Podsumowanie

Przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Gołuchów wartości, w poszczególnych kategoriach zostały zaplanowane, w sposób bezpieczny i realny. Przyjęty podział na kategorie wykorzystane do prognozowania zapewnia możliwie dokładne odwzorowanie tendencji w latach przyszłych. Dodatkowe korekty merytoryczne umożliwiają urealnienie prognozy.

Prognoza dochodów i wydatków w pierwszej fazie tworzenia prognozy pozwala na realne oszacowanie możliwości inwestycyjnych gminy. Pewne trudności przysparza horyzont czasowy prognozy tj. do 2023 roku. Należy zwrócić uwagę na wysokie ryzyko prognozowania w tak znacznym horyzoncie czasowym przy trudnej do przewidzenia sytuacji gospodarczej kraju.

Pomimo tych trudności, zachowane zostaną wszystkie uregulowania wynikające z nowej ustawy o finansach publicznych. Ustawienie pewnego marginesu bezpieczeństwa w przyjętych założeniach pozwala na bezpieczne prowadzenie polityki finansowej Gminy Gołuchów.

Zmiany wynikające ze zmian w budżecie Gminy Gołuchów na rok 2015 wprowadzonych Uchwałą Nr V/24/2015 Rady Gminy Gołuchów z dnia 20 lutego 2015r.

W związku z wprowadzonymi zmianami w budżecie Gminy Gołuchów dokonano zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Gołuchów na lata 2015-2023 (załącznik nr 1) oraz w wykazie przedsięwzięć (załącznik nr 2)

W WPF dokonano aktualizacji planowanych na rok 2015 dochodów i wydatków (zarówno bieżących jak i majątkowych), a także przychodów.

I. Dochody budżetu Gminy Gołuchów w roku 2015

Wyszczególnienie:	Zmiana	Po zmianie
Dochody ogółem, z tego:	138 776	29 267 676
1. Dochody bieżące, w tym:	116 679	28 227 082
- podatki i opłaty	24 000	7 455 670
w tym podatek od nieruchomości	56 000	4 550 000
- subwencja ogólna	44 710	9 972 388
- dotacje i środki na cele bieżące	13 163	4 040 499
2. Dochody majątkowe, w tym:	22 097	1 040 594
- dotacje i środki na inwestycje	22 097	720 094

II. Wydatki budżetowe Gminy Gołuchów w roku 2015

Wyszczególnienie:	Zmiana	Po zmianie
Wydatki ogółem, z tego:	138 776	28 943 422
1. Wydatki bieżące w tym:	16 776	26 066 102
- wynagrodzenia i składki od nich	-35 724,54	12 510 910,46
- funkcjonowanie organów JST	-21 300	2 332 700
2. Wydatki majątkowe	122 000	2 877 320

Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wzrosła o 99.903 zł i wynosi 2.160.980 zł

III. Wydatki objęte limitem art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych

Rok 2015	Zmiana	Po zmianie
Wydatki ogółem, z tego:	273 000	3 142 090
- Wydatki bieżące	21 000	1 081 090
- Wydatki majątkowe	252 000	2 061 000

Po zmianach wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów ogółem, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu wyłączeń przypadających na dany rok, wynosi dla 2015 roku **8,26%** (kolumna 9.4) i zmniejszył się o 0,04% (przed zmianą = 8,30%).

Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) - wynosi dla 2015 roku **9,94%** (kolumna 9.6.1)

W każdym roku objętym prognozą (lata od 2015 do 2023) wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy (po uwzględnieniu wyłączeń), jest spełniony.

Wykaz przedsięwzięć (załącznik nr 2) dostosowano do wprowadzonych zmian w budżecie.

Ponadto do wydatków na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), wprowadzone zostały przedsięwzięcia – nowe lub rozpoczęte w latach poprzednich:

A) Wydatki bieżące

- Zakup samochodu osobowego dla Gołuchowskiego Ośrodka Turystyki i Sportu (leasing operacyjny), okres realizacji 2015-2017, jednostka odpowiedzialna – GOTiS.

B) Wydatki majątkowe

- Przebudowa dróg gminnych w Gołuchowie: ul. Słowackiego, ul. Kościuszki, ul. Kopczyńskiego.
- Rozbudowa ośrodka wypoczynkowego w Gołuchowie wraz z infrastrukturą rekreacyjno-sportową, okres realizacji 2012-2015, jednostka odpowiedzialna – UG.

W okresie uchwalenia Wieloletniej Prognozie Finansowej, tj. od dnia 29.12.2014r. budżet Gminy Gołuchów był zmieniony 2 razy - Zarządzeniem Wójta Nr 25/2015 z dn. 07.01.2015r. oraz Zarządzeniem Wójta Nr 36/2015 z dn. 28.01.2015r. W związku z powyższym wykazane zmiany dochodów i wydatków budżetu w WPF zawierają również zmiany wprowadzone w/w Zarządzeniami.

Wszystkie przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej wskaźniki mają charakter szacunkowy i będą ulegały zmianie w poszczególnych latach.